

Täysistunto

Torstai 2.4.2020 klo 16.02—22.05

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 33/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Matti Vanhanen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.30 Valtiovarainministeri Katri Kulmuni (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus pyrkii kaikin keinoin lieventämään koronaviruksen vaikutuksia niin ihmisille kuin yrityksille. Hallitus on muiden toimien ohessa päättänyt sellaisista verotoimista, jotka ovat nopeasti toimeenpantavissa. Verojen maksulykkäys on tällainen toimi. Kyse on miljardi-
luokan avusta yrityksille.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että maksunlykkäyksen kohteena olevista veroista maksettavaa viivästys- ja viitekorkoa alennettaisiin väliaikaisesti 4 prosenttiin. Muutos koskisi 1.3.—31.8.2020 erääntyneitä veroja. Aikarajaus liittyy koronavirusepidemian aiheuttamien taloudellisten vaikeuksien kärjistymiseen.

Samalla kun viivästyskorkoa alennetaan väliaikaisesti, Verohallinto helpottaa omilla toimillaan maksujärjestelyjen ehtoja. Maksuerät tulevat maksuun vasta kolmen kuukauden kuluttua maksujärjestelyn hyväksymisestä. Normaalisti erät alkavat kuukauden kuluttua. Maksujärjestelyssä yritys voi saada maksuaikaa jopa kaksi vuotta. Maksuohjelmaan lisätään veroja akuutin kriisin ajan automaattisesti eli toukokuun loppuun asti erääntyneet verot. Tämän jälkeen tilannetta arvioidaan uudelleen.

Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotettu lakimuutos ja Verohallinnon muutokset maksujärjestelymenettelyyn muodostavat kokonaisuuden, jolla helpotetaan maksuvaikeuksiin joutuneiden yritysten vaikeaa asemaa. Tavoitteena on yhdessä hallituksen muiden yrityksiä tukevien toimien kanssa auttaa yrityksiä selviämään tämän poikkeuksellisen kriisitilanteen yli ja siten välttämään konkurssia ja työpaikkojen menetyksiä.

Maksujärjestelyn myötä vuoden 2020 verotuloja siirtyy seuraaville vuosille eli vuoteen 21 ja 22. Maksujärjestelyyn liittyy valtiontalouden kannalta selkeästi sekin mahdollisuus, että verotuloja jää myös saamatta. Jos maksujärjestelymenettelyn piiriin tulisi arviolta 10 prosenttia veroista, vuoden 20 verokertymien arvioidaan alenevan yhteensä noin 1,4 miljardilla eurolla. Vaikutusarvioihin liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta tilanteen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

poikkeuksellisuudesta johtuen. Tällä hetkellä maksujärjestelyjä on kuitenkin hakenut jo noin 8 000 yritystä.

Esityksestä kunnille aiheutuvat kunnallisveron, kiinteistöveron ja yhteisöjen tuloveron verotuottomenetykset kompensoidaan nettomääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta. 10 prosentin verosiirtymääräarvion mukaan tänä vuonna kompensoitavan veron määrä olisi yhteensä melkein 550 miljoonaa euroa. Seuraamme hyvin tarkasti Verohallinnon kanssa yhdessä, kuinka maksujärjestelyyn kuuluvien verojen määrän kehitys menee eteenpäin, ja muutosten vaikutuksia verontilityksiin veronsaajille.

Puhemies Matti Vanhanen: Tämän nykypoikkeusjärjestelyn oloissa jokainenhan saa paikaltaan käyttää sen normaalin puheenvuoron, mutta se ei kiellä sitä, että puheenvuorot voivat jäädä myös alle 3 minuutin mittaisiksi, jolloinka tähänkin listaan puheenvuoron pyytäneistä jokainen ehtisi käyttää varatussa ajassa puheenvuoronsa.

17.33 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Yritetään pitää mielessä.

Tämä verojen maksulykkäys on varmastikin helpoin mahdollinen tapa saada yrityksille ikään kuin lainaa, ja jos nyt pitää paikkansa se tieto, että se on todellakin niin helppoa, että soitat verovirkailijalle ja otat yhteen ihmiseen yhteyttä ja sitä kautta tämä asia onnistuu, niin sehän on todellakin hienoa, että tällä tavalla tullaan tässä tilanteessa vastaan veronmaksajia.

Tietysti tämän viivästyskoron, joka tässä nyt sitten tälle ”lainalle” annetaan, laskemisesta 7 prosentista 3 prosentilla 4 prosenttiin toki voidaan vielä varmasti tuolla valtiovarojen verojaostossa, jossa itse olen jäsenenä, asiantuntijoita kuulla ja pohtia tätä. Jos katsotaan nyt tällä hetkellä markkinoilla olevaa korkoa, mikä se sitten tuolta pankista on, niin kyllähän tämä vielä korkea korko on, mutta todella, niin kuin tuossa alussa mainitsin, kun on niin helppoa saada se lainanjärjestely, ei ole mitään ylimääräisiä lainanjärjestelymaksuja — siinä mielessä se on todella yksinkertaista, jos tämä lykkäys on vain puhelinsoiton päässä — niin sillä tavalla tietysti on ymmärrettävissä, että jostakin kautta sitten myöskin näille järjestelyille tulee ikään kuin sitä hintaa.

Näillä saatesanoillani voisin sanoa, että muilta osin kannatan, mutta kuuntelen vielä tuolla valtiovarojen verojaostossa tarkasti, mikä korkotaso tässä lykkäävässä määrässä olisi sitten oikea. Tässä tilanteessa olisi tietysti äärimmäisen tärkeää, että se olisi mahdollisimman veronmaksajaystävällinen, koska tärkeähän on saada ne pääomat sieltä sitten aikanaan valtiolle. Tämä korko on nyt tätä yhteistä kriisin hoitamista.

17.35 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Kuten valtiovarainministeri toi esiin, tässä koronasuossa ja siinä, että me pääsemme tästä yli ja yrityksille tulee sitä toivon näkymää, tarvitaan näitä ripeitä ja vaikuttavia toimia. Kiitos siitä, että hallitus on tämän esityksen nyt valmistellut, eli viivekorosta pystyttäisiin erilaisia alennuksia tekemään, laskettaisiin tämä viivästys- ja viitekorko 4 prosenttiin väliaikaisesti, ja maksuerät tulisivat maksuun tosiaan kolmeksi kuukaudeksi ja maksuaika voisi olla jopa kaksi vuotta.

Ensinnäkin, arvoisa puhemies, toivon, kuten edustaja Essayah tuossa edellä, että valtiovarojen verojaosto miettisi vielä tätä 4 prosentin viivästys- ja viitekorkoa, koska tässä tilanteessa olisi mahdollista, että se olisi myöskin alhaisempi ajatellen juuri sitä, että 4 prosenttia on kuitenkin aika korkea. Tässä hallituksen esityksessä tuodaan esiin, että erittäin painavista syistä, kuten luonnollisen henkilön kokonaistilanteeseen tai yritystoiminnan jat-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

kuvuuden turvaamiseen liittyvistä kohtuussyistä, tämä voisi olla myös koroton. Kun kyseessä on nyt lähetekeskustelu, niin tämä on nyt sitten evästys valtiovarojen verojaostolle, että katsotaan se, että nämä erityisen painavat syyt ovat myöskin oikeasti sellaisia, että joku niitä pystyy myöskin jossain vaiheessa käyttämään.

Sitten vielä yksi asia, arvoisa puhemies, joka ei aivan suoraan liity tähän hallituksen esityksen 33 sisältöön, mutta sen nopeasti tässä vielä sanon, kun valtiovarainministeri on paikalla. Kaikki eivät nyt saa Finnveran lainoja, eivät saa myöskään Business Finlandin lainoja sen takia, että siellä on edelleen kriteerissä se, jos oma pääoma on heikentynyt tai se on jopa negatiivinen. Liiketoiminnassa ne voivat olla sellaisia tilanteita, että on panostettu tuotekehitykseen, laitettu panostuksia siihen, että on saatu uusia työntekijöitä viime aikoina paljon, nähdään näkymä siitä, että yritys on kasvamassa mutta oma pääoma on heikentynyt, tai jostain toimipisteestä, joka on ollut negatiivinen, on juuri tämän kuluneen vuoden aikana luovuttu. Jotkut myöskin turvautuvat tällä hetkellä näihin niin sanottuihin pika-vippeihin, mutta kuluttajansuojalaki ei koske yrityslainoja. Nyt olisi tärkeää, että me pystyisimme kiireellisesti selvittämään, että tämä kuluttajansuojalaki — jossa siis eduskunta on tämän 20 prosentin korkokaton säätänyt viime kaudella, ja muut kulut ovat enintään 150 euroa — voitaisiin myöskin yrityspuolelle laajentaa. — Kiitos.

17.38 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Kiitos hallitukselle siitä, että tässä on tuotu nyt tämäkin esitys, jolla osaltaan pyritään vaikuttamaan siihen, että yritysten tilanne olisi mahdollisimman vähän hankala. Kaikkihan me tiedämme sen ja olemme varmasti kuulleet kymmeniä tai satoja tarinoita ja nähneet vierestäkin sitä tuskaa, mitä monet yritykset tällä hetkellä kokevat. Sen takia kaikki, mitä voimme tehdä sen eteen, että mahdollisimman moni yritys tästä kriisistä yli selviää, on hyväksi.

Tässä esityksessä alennetaan maksujärjestelyssä olevien verojen viivästyskorkoa, ja tosiaan toivottavasti nyt valtiovarainvaliokunta vielä sitten harkitsee, onko tämä ikään kuin viivästyskoron alennus nyt riittävä vai olisiko edellytyksiä vielä sitä tästä alentaa. Tietenkin mahdollistahan on se, että kun kriisi menee ohi ja rajoituksia päästään purkamaan, niin moni yritys pystyy sitten ikään kuin palaamaan normaaliuralle. Mutta oletettavaa on — jos vanhat merkit ikään kuin paikkansa pitävät, ja toisaalta lähes kaikki ekonomistit näin ennustavat — että ihan samanlaiselle kasvun uralle, edes hitaan kasvun uralle, tässä ei tulla pääsemään, vaan valitettavasti tilanne on toisenlainen, ja osa näistä yrityksistä, jotka nyt ovat lomauttaneet työntekijöitään, päätyy konkurssiin, vaikka olisivat terveitäkin olleet.

Täällä kyselytunnilla kovasti kyseltiin näistä tuista, joita yritykset voivat hakea, ja hallituksen puolelta vakuuteltiin, että niitä voidaan nyt ikään kuin kevyemmällä käsittelyllä ja myöskin ehkä kriteereillä myöntää. Silti tuntuu, että yrittäjissä on vielä paljon sellaisia, jotka eivät ikään kuin usko, että sieltä mitään saavat, tai jotka ovat jo jättäneet hakemuksensa aika pitkän aikaa sitten, mutta ei ole tullut minkäänlaista vastausta. Uskon ja olen kuullut myös, että käsittelytahti on kova ja paljon päätöksiä tehdään, mutta tässä vielä pohdittavaksi: olisiko mahdollista vielä lisätä sitä käsittelijöiden joukkoa ja antaa resursseja siihen, jotta käsittelyajat olisivat mahdollisimman lyhyitä, sillä monen yrityksen osalta kyse ei nyt tietenkään ole pelkästään veroista vaan kaikista muistakin maksuista ja kuluista, jotka pitäisi mahdollisimman nopealla aikataululla saada mahdollisimman lähelle nollaa, kun se tulopuoli on jo pitkään ollut nollassa. Jos ei tätä onnistuta tekemään tai saamaan tukea, jolla pystytään tästä akuutista kassakriisistä selviämään, niin silloin ei valitettavasti kovin paljon vaihtoehtoja jää jäljelle. Kaikki varmasti ymmärtävät sen, että yritykset ovat meille

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

erittäin tärkeitä työpaikkojen luoja, ja totta kai muutenkin tässä yhteiskunnassa, joten varmasti hallituskin tekee kaikkensa sen eteen, että mahdollisimman moni terve yritys tästä kriisistä yli selviää.

17.41 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Tämä on yksi toimi, millä nyt pyritään ripeästi, joutuisasti auttamaan vaikeuksissa olevia yrittäjiä. Se on erittäin tärkeä, niin kuin täällä moneen kertaan on sanottu. Pidin tärkeänä aikaisemmin sitä, että tämä miljardin paketti kaikkien tuli nopeasti. On tärkeää, että tänään on tämä työttömyysturvaa koskeva esitys toisaalla esillä, ja on myös tärkeää, että on päätetty näihin maksuihin ja veroihin liittyvistä tietyistä helpotuksista ja lykkäyksistä. Tämä kyseinen esitys tästä maksujärjestelyjen viivästyskorosta on tärkeä, ja tietenkin myös on hyvä, että samaan aikaan, kun tämä lainsäädännöllinen muutos tehdään, niin Verohallitus on jo kertonut niistä omista joustavoittavista toimistaan tähän maksujärjestelmään liittyen, ja uskoisin, että tämä kokonaisuus myös tämän talon puolesta saadaa ripeästi ja joutuisasti sitten kaikkien eteenpäin.

Puhemies! Minusta on tärkeää nähdä, että tähän tavallaan tulee takautuvasti, eli tämä tulee koskemaan jo maaliskuun alusta asti olevia veroja ja päättyy sitten sinne elokuun loppuun. Kaiken kaikkiaanhan, vaikka tässä on sitten näitä verotulon menetyksiä miljardinkin verran — tämän vuoden tasoon arvioidaan reilu 700 miljoonaa valtion ja 500 kuntien puolella — niin tähän on lykkäävä eli sinänsä oikea toimi tässä vaiheessa. Oli myös tärkeä tietenkin se hallituksen päätös, että tämä kuntien osalta kompensoidaan kunnille. Nämä ovat kaikki tärkeitä. Mutta tosiaan on hyvä, että myös tätä kautta päästään käsiksi yrittäjien akuutin, hurjan tilanteen helpottamiseksi kaiken kaikkiaan.

Sinänsähän tällä voi olla, puhemies, myös myönteisiä talousvaikutuksia, ja kuten sanottua, jos tällä pystytään konkurssia estämään ja tilapäisiä maksuvaikkeitä helpottamaan, niin kyllä sillä erittäin paljon myönteistä vaikutusta kaiken kaikkiaan on.

Puhemies! Verojaosto varmasti käsittelee tämän joutuisasti mutta kuitenkin asiantuntijoiden näkemyksiin paneutuen. Uskon, että tähän korkotasoon hallituksella on ollut joku perustelu. Me tulemme käymään tietenkin läpi ne näkemykset, mitkä tähän liittyvät, ja tämä tulee saamaan asianmukaisen käsittelyn luonnollisesti myös meillä siellä verojaostossa valtiovarainvaliokunnassa.

17.44 Johannes Koskinen sd: Arvoisa puhemies! Näissä koronaplastuspaketeissa kautta Euroopan on ollut yhtenä perussisältönä juuri nämä veronsaajan, valtion ja julkissektorin, maksulykkäykset, verojen siirtämiset. Niistä muodostuu isoimpia miljardisummia, millä nyt välittömästi koetetaan apua kohdentaa. Tästä hallitus ansaitsee kiitokset, että näin ripeästi on tällainen esitys yhdessä tuon kuntien kompensatiopaketin kanssa tuotu.

Tuo arviohan on kovin tarkka suhteessa siihen, kuinka paljon olettamuksia siellä on takana. Ilmeisesti oikeampi olisi sanoa, että se on puolesta miljardista miljardiin, ja sekin voi osua sen ohi riippuen siitä, miten yritykset käyttäytyvät ja miten syvä tästä koko kriisistä tulee.

Tässä yhteydessä on hyvä kannustaa hallitusta myös laajemmin puuttumaan toisiin korkoihin. Nimittäin nämä erilaiset lakisäätöiset viivästyskorot ja pikavippikorot kautta linjan ansaitisivat vähintään tässä seuraavan puolen vuoden poikkeustilanteessa tulla säädellyiksi hyvinkin tiukkaan, mutta pitäisi osaksi myös pysyvästi alentaa esimerkiksi perinnän kuluja ja korkoja ja samoin ulosottokuluja, niiden kohdentumista velallisille ja niissä perittä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

viä viivästyskorkoja. Siinä voisi olla tämäntyyppinen määräaikainen, hyvinkin radikaali korkojen leikkaus, ja pysyvästikin voitaisiin saman tien niitä alentaa.

Meillähän valmiuslaki mahdollistaa jopa valmiuslain käyttöönottoasetusten kautta tällaiset määräaikaiset korkosäätelyt, jotka voisivat olla hyvin perusteltuja tässä tilanteessa, jossa tätä välitöntä yritysten ja myöskin muiden velallisten tilannetta helpotettaisiin vaikean kriisin oloissa.

Tämä menee enempiin tuonne oikeusministeriön puolelle selvitettäväksi, mutta myös verojen puolella on tällaisia eri kohtia, joissa tätä voi näiden isojen perittävien verojen osalta, arvonnlisäveron ja näitten valmisteverojen osalta, katsoa, että mitä siellä olisi vastaavasti tehtävissä tämän seuraavan puolen vuoden tilanteen helpottamiseksi.

17.47 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Yritykset ovat tällä hetkellä tavattoman suurissa vaikeuksissa ja ahdingossa, ja olisi todella tärkeää, että yksikään terve yritys ei tämän koronavuoden vuoksi ajautuisi konkurssiin. Siksi annan hallitukselle kiitoksen tästä esityksestä ja näistä muista tähän pakettiin liittyvistä esityksistä.

Ihan lyhyesti, puhemies, kaksi huomiota: Ensinnäkin toivottavasti yritysten ja yrittäjien kannalta nämä erilaiset helpotuskeinot ovat mahdollisimman pienen ja matalan byrokratian takana, jotta niitä on helppo käyttää ja hakea. Sitten toinen kysymys tähän liittyen on kyllä se, mikä on oikea korkotaso. Tässä on valittu tämä 4 prosentin viivästys- ja viitekorke, mutta voisiko se olla alhaisempi? Toivonkin, että ministeri tässä vielä perustelisi, miksi juuri tämä taso on valittu.

17.48 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Halusin käyttää tämän puheenvuoron oikeastaan kiittääkseni hallitusta siitä, että näin ripeästi — siis näin ripeästi — näihin asioihin on tartuttu ja tunnistettu myöskin ne ongelmat, mitkä ovat yrityssektorilla tässä maksukriisissä, minkä he ovat kohdanneet. Luonteva konsti on tietysti puuttua tähän antamalla lykkäystä näihin veronmaksuihin.

Tässähän on kaksi hallituksen esitystä nyt peräjälkeen, jotka ovat sisaria toisillensa. Se asia, minkä käsittely hetki sitten jäi kesken, koski kuntien verotulojen vähenemistä, koska sielläkin yrityksille mahdollistetaan verojen lykkääminen, ja nyt sitten on kysymys valtiosta ja siitä, että merkittäväänkin tasoon, jopa kahteen vuoteen asti, voidaan pidentää maksuaikoja, jotka koskevat veroja.

Täällä olivat jotkut edustajat hieman päivitelleet sitä, että meille jäi vain hyvin hyvin lyhyt aika näihin lähetekeskusteluihin valmistautumiseen, kun saimme vain hetki ennen tätä lähetekeskustelua nämä paperit käsiimme, mutta oikeastaan kun olemme sellaisessa kriisissä ja kun tässä joudutaan kiittämään tästä nopeudesta, niin yksi kärsimys siinä nopeudessa on, että meille tulevat nämä paperitkin viime tippaan. Olemmehan kuitenkin pystyneet jossain määrin jo seuraamaan, mitä täällä on tulossa vastaan, niin että eivät nämä täysin yllätyksiä ole, mutta kyllä nyt eduskuntakin tässä joustaa. Me otamme nyt nämä paperit sitä vauhtia kuin ne tulevat, ja yritetään mahdollisimman joutuisasti saada tämäkin keskustelu päätökseen. Puhemiestä kunnioittaen lopetan tähän.

Puhemies Matti Vanhanen: Tuo edustaja Kiljusen esittämä kritiikki aikataulusta nousi myös puhemiesneuvostossa hyvin vahvasti esille, mutta päädyimme siihen, että tilanteesta johtuen samassa istunnossa otetaan nämä lähetekeskusteluun, ja toivon, että edustajat pys-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

tyvät tämän aikataulutuksen mukaan kuitenkin käymään läpi itseään kiinnostavat esitykset. — Edustajat Juvonen ja Laakso ja sen jälkeen valtiovarainministeri.

17.50 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Ihan ensin haluan kiittää hallitusta ja pääministeri Sanna Marinia. Äskен kyselytunnilla kävimme keskustelua. Silloin en saanut mahdollisuutta kiittää, mutta todellakin kiitos siitä, että kuulitte perussuomalaisten puolueen puheenjohtajan Jussi Halla-ahon tekemän esityksen liittyen kausityöhön ja siihen, että näissä tehtävissä voisi toimia henkilö, joka on lomautettu tai irtisanottu tällä hetkellä, menettämättä työttömyysetuuksia. On erittäin hyvä asia, että oppositio voi tehdä esityksiä ja niitä hallitus kuuntelee. Se on tärkeä viesti myös meille tänne oppositioon.

Arvoisa puhemies! Todellakin olemme tässä hevosen selässä [Kimmo Kiljunen: Jäniksen selässä!] ja täytyy osata toimia nopeasti ja pitää pystyä myös oikolukemaan. Tärkeintä on se, että asiat etenevät. On hyvä, että hallitus toimii nyt nopealla tahdilla, koska koronavirus ei kysy aikaa.

Tässä esityksessä, mikä on nyt käsittelyssä, ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti veronlisäyksestä ja viitekorosta annettua lakia siten, että maksujärjestelyn tai maksun lykkäyksen kohteena olevalle verolle laskettavaa viivästyskorkoa tai viivekorkoa alennettaisiin määräaikaisesti. Eli selkokielellä sanottuna kysymys on verojenmaksulykkäyksestä ja tarkoitus on auttaa yrittäjiä.

Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä Suomessa on 333 021 ihmistä yt-uhan alla tai lomautettuna, eli ihmisten määrä on jo valtava, ja tähän tulevat vielä päälle pienyritykset. Nehän, jotka työllistävät alle 20 ihmistä, eivät kuulu tähän ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Eli puhumme valtavasta määrästä ihmisiä, puhumme valtavasta määrästä yrityksiä. Tämän esityksen tarkoituksena on helpottaa maksuvaikeuksiin joutuneiden yritysten tilannetta, ja tarkoitus on tukea yrityksiä siinä, että ne pärjäävät tämän kriisitilanteen yli, ja vältetään näin myös konkurseja. Eli erittäin iso ja tärkeä asia.

Arvoisa puhemies! Se, että yrityksillä menee tällä hetkellä huonosti, vaikuttaa moneen asiaan. Tänään kuulimme, että muun muassa kesätyöntekijät ovat saaneet ilmoituksia, että työtä ei löydy, ja kysyisin nyt teiltä ja lähettäisin ehkä myös evästystä ja toivomusta: Kun täällä käsitellään tänään kuntataloutta ja yrittäjien tilannetta, niin millä tavalla me voimme tukea näitä nuoria, että he kuitenkin saisivat tehdä sen kesätyönsä, vaikkakin lyhyemmässä pätkässä? Löytyisikö sitä kunnasta? Löytyykö hallitukselta jonkunlaista ideaa, pientä ylimääräistä rahalahetystä sinne kuntiin, että kunnat voisivat palkata näitä nuoria ja opiskelijoita? Kunnista löytyy paljon työtä. Esimerkiksi puutarhatyö on juurikin sellaista, mitä kesäaikaan pitää tehdä.

17.53 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Täytyy ensimmäisenä edustaja Kiljuselle sanoa, että on se hienoa, että omia kehutaan. Oma kehu on tietysti joskus aikoinaan... [Kimmo Kiljunen: Jos on syytä kehua, niin sitten kehutaan!] — Joo, mutta tiedät kyllä, mitä tarkoitan.

Pakko on sanoa, että asiahan on hyvä, sitä en kiellä, koska ilman muuta yritykset tarvitsevat tukea. Mutta himpun ihmettelen tätä nuukailua nyt tässä veron määrässä, sitä, minkä takia sitä ei tehdä esimerkiksi suoraan nollakorkoiseksi. Tämähän on todella hyvä kohde siinä kohtaa, kun yrityksillä menee oikeasti huonosti, koska tilanne on se, että ei mikään yritys, millä on kassassa rahaa, jätä verojaan maksamatta sen takia, että sen saisi nollakorolla. Totta kai ne maksavat veronsa ihan samalla lailla kuin ennenkin, koska ne joutuvat ne

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

tulevaisuudessakin maksamaan. Ja vaikka joku yritys, millä olisi varaa maksaa se vero nytten, näin tekisikin, että se ei maksa sitä nyt vaan maksaa myöhemmin, niin todennäköisesti se tekee niin sen takia, että se laittaa sen rahan johonkin investointiin, mikä myös auttaa siten ketjureaktiona toisia firmoja, elikkä sillä investoinnilla käytetään toisen yrityksen palvelua tai vastaavaa. Asia on hyvä, mutta himpun tämä hämmentää, että kun kuitenkin maailmalta saadaan nollaprossaista korkoa, suurin piirtein, jonka valtio ottaa, niin miksi tähän jätetään vielä... Kun se on nyt 7 prosenttia ja kun se on suunniteltu 4 prosenttiin, niin miksi se ei voisi olla vaikka nolla?

17.55 Valtiovarainministeri Katri Kulmuni: Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustajille hyvästä lähetekeskustelusta. Ja totta tosiaan tätä esitystä on kirjoitettu ripeästi. Olemme poikkeusoloissa, joten siksi se on tullut näin ripeästi teidänkin pöydällemme, ja sitä tietenkin pahoittelen, mutta samanlainen lista täällä on muitakin esityksiä vielä tulossa. Tämöisessä tilanteessa täytyy kaikkien pystyä ripeästi viemään asioita eteenpäin.

Täällä tuli kysymyksiä liittyen tähän viivästyskorkoon, ja me olemme kyllä hyvin tarkkaan sitä seuranneet myös muissa maissa. Tämähän on arvio siitä, mikä tulee olemaan tämän veromenetysvaikutus, että kuinka paljon tähän hakeutuu yrityksiä. Me emme voi tietää, joten kysymys on arviosta.

Ja kun me vertasimme vaikka Ruotsin vastaavaan esitykseen, niin meillä tämä on huomattavasti laajempi: Meillä tämä koskee kaikkia verolajeja. Meillä on maksuaikaa huomattavasti pidempään. Ruotsissa se oli hyvin paljon kategorisempi. Tämä korko tulee siitä, että minun tehtäväni on huolehtia myös siitä, että valtio ei ajaudu akuuttiin likvidiongelmaan, koska sekin on mahdollista. Me otamme kaksinumeroisen summan velkaa tänä vuonna, ja kuitenkin minä joudun huolehtimaan myös siitä, että meillä on sitten laittaa rahaa niihin kaikkiin tärkeisiin kohtiin, jotka nyt täytyy hoitaa tämän koronaviruksen kannalta.

Ja toki tällä tavoitellaan myös sitä, että tämä kohdistuu niille yrityksille, jotka todella ovat hädässä. Meillä on jonkin verran nyt tietoa yritystukitoimien seurauksena siitä, että isot firmat, jotka ovat kyvykkäitä tekemään hakemuksia, hakevat niitä myös varuilla, jo ennakoiden, etukäteen, ja sitten ehkä pienet firmat, jotka eivät osaa kaikkia näitä mekanismeja ja eivät tiedä väyliä hakea, eivät itse asiassa edes hae niitä mahdollisuuksia, joita hallitus on nyt heille tarjonnut. Mutta se on tämän koron taustalla, että se kohdentuisi nimenomaan niille yrityksille, jotka nyt akuutisti kärsivät tästä poikkeuksellisesta tilanteesta. Ruotsissa tuo vastaava korko on yli 6 prosenttia.

Ja ehkä vielä lopuksi voin todeta sen, että Verohallinto kyllä kaikin mahdollisin keinoin koettaa tehdä prosessista hyvin nopean ja joustavan puhelinsoitolla, tai OmaVero-palvelulla sen pystyy hoitamaan, niin ettei tarvitse käydä paikan päällä ollenkaan. Ja kaikki ne hyvät joustomekanismit, jotka jo nyt ovat olleet käytössä — vaikkapa erityisen painaviin syihin liittyen, jotka täällä otettiin esille — ovat nykyisessäkin lainsäädännössä, ja ne ovat tietenkin tässäkin olemassa. Ja toivon, että myös yrittäjät nyt aktiivisesti tekisivät niitä toimia, pienentävät ennakkoverojen suuruutta ja käyttävät kaikki ne joustot, joita nyt tarjotaan. Ja totta kai olen avoin kaikille niille nopeille ajatuksille, ideoille, joita voidaan helposti verojärjestelmäämme viedä. Mutta tämän me saamme sinne kaikista nopeiten, jos eduskunta näin suo.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2020 vp

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.